

Pot v odnjakov

Od Nove Gorice do Doberdoba

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!
Naložba v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu

progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale
Projetek sofinancira Evropski sklad
za regionalni razvoj

Voda.

Življenja brez nje si ne znamo zamišljati. Ga ni. Vsaj na našem planetu ne.

Usoda velikih civilizacij je bila in je odvisna od zadostne oskrbe z vodo. Ljudje so se naseljevali ob vodi ali razvili načine za njeno zbiranje in prenos do naselbin ali njiv. Ob vodnatem Nilu so bili dovolj preprosti **kanali**, ki so preusmerjali rečno vodo do polj, medtem ko so Arabci v puščavskem svetu morali kopati **kanate** do vodonosnih plasti. Na območjih z bogato podtalnico so v zemljo kopali navpične odprtine, jih obložili z lesom ali kamni in jih opremili s preprostimi **šadufi**, drogovi s protiutežmi, ki so olajšali dvigovanje vode. Rimljani so gradili **akvadukte**, po katerih so mesta dobivala svežo vodo iz oddaljenih izvirov, Indijci so za zbiranje deževnice kopali globoke stopničaste vodnjake **vave** ali **baudije**. Sprva preprosti valjasti vodni hrami so se skozi stoletja spremenili v prave podzemne palače, ki so služile tudi slavlju, daritvi in molitvi. Voda je bila za številne civilizacije tako pomembna, da so vodnjaki pogosto dobili podobo in vlogo templja. Mnoge kulture so vodi pripisovale božanske lastnosti, v vseh panteonih pa sta vselej imela častno mesto boginja ali bog vode. Vodni obred krsta je tudi v krščanstvu prvi zakrament v človekovem življenju in **baptisteriji** (krstilnice) so marsikje samostojni kultni objekti, zgrajeni v bližini same cerkve. Po pričevanju raziskovalcev, so duha vode častili tudi primorski staroverci.

Voda odžaja. Voda čisti. Telo in dušo. Obredno umivanje pred molitvijo je starejše od spoznanja o pomenu čistoče. Poznala so ga številna stara verstva, zasledimo ga pri

hindujcih, budistih, muslimanih... Vodnjaki za umivanje ali **šadrvani** so zato na dvorišču vsake mošeje in zgrajeni z enako pozornostjo do najmanjšega detajla kot verski hrami. **Tsukubai** s tekočo vodo pred budističnimi templji služi za umivanje rok in spiranje ust, pa tudi za japonsko čajno ceremonijo. Kristjani verjamejo v moč blagoslovljene vode, v katero pomočijo konice prstov, preden se prekrizajo ob vhodu v cerkev. Številne civilizacije na različnih koncih sveta so uporabljale parne kopeli; rdeča nit prepričanja v njihovo zdravilno moč povezuje mehiški **tamazcal** preko rimskega **caldariuma** in turškega **hamama** s finsko **savno**.

Voda združuje. Gradnja sistemov za oskrbovanje z vodo je bil velik podvig, ki je zahteval sodelovanje številnih ljudi z najrazličnejšimi znanji in sposobnostmi. Spodbujal je inovacije, razvoj gradbenih materialov, tehnologijo obdelave kovin, pa tudi naprav za merjenje časa, prvih vodnih ur, s katerimi so določali trajanje uporabe vode za namakanje, ki je pripadala posameznemu posestniku. Gradbinci so s pomočjo cevi poustvarili sifone in omogočili kiparjem, da so se izkazali s fontanami, ornamentnimi vodnjaki, v katerih je voda s številnimi curki brizgala iz vrčev ali glav raznih bitij, od levov in zmajev do ljudi. Vodometi, vodne kaskade in vodna zrcala so navdihovala oblikovalce parkov, ki so s tem prvinskim elementom narave poustvarjali podobo raja. Fontane so krasile mestne trge in slavile človekovo sposobnost obvladanja vode. Bile

so enakovredne slavolokom zmage, le da so namesto vojaških zmag povzdigovale vodno-gospodarske podvige.

V naših krajih je oskrba s pitno vodo slonela na zajetjih izvirske vode, na globokih vodnjakih, ki so segali do podtalnice oziroma podvodnih rek in na shranjevanju kapnice. Živali so prav tako smele piti vodo iz zajetij, kjer pa je bilo vode malo, so uporabljali vodo iz kalov, ki jih je polnila deževnica. Nekateri so bili naravni, drugje so ljudje v plitvejšo kotanje nanosili glino in jih sami napravili, spet tretji so bili zidani. Za pranje so bila urejena posebna korita, na katerih lahko še danes preberemo opozorila v stilu Pranje dovoljeno samo v perilniku. Starejše ženice se še spominjajo, kako so na roko prale pri vaškem koritu. In to v vseh letnih časih. Le da so poleti ta veliko žehto opravile v reki. Pa tudi čas, ko so s škafi ali vrči tako otroci kot starejši hodili po vodo, ni tako daleč. Ni čudno, da je bil odnos do vodnjakov stkan iz ljubezni in sovraštva, tako da so mnogi v trenutku, ko jim s prihodom vodovodne cevi v hišo ni bilo potrebno več hoditi po vodo, na vodnjake in mala vodna zajetja preprosto pozabili.

Okrasnih vodnjakov je bilo v naših krajih malo. Zgradili so jih lahko le tam, kjer je voda do korit prihajala iz zajetij in je imela dovolj pritiska, da je iz odprtih tekla kot curek. Najbolj preprosta zajetja so bila urejena kot odprti stopničasti vodnjak, v katerega so se uporabniki po stopnicah spuščali vse globlje in globlje, da so dosegli vodno gladino in zajemali vodo. Večina podzemnih vodnjakov se je končala s šapo, ki jo običajno sestavljajo stopnica, talni obroč, raven ali trebušast obod in ustni obroč. Večina šap je kamnitih, običajno iz klesanega marmorja. Nad odprtino, često zavarovano z železno mrežo ali pokrovom, je

ponekod nadstrešek. Iz plitvejših vodnjakov so vodo dvigali zgolj z vedri, privezanimi na vrv ali verigo, drugje so na ustni obroč namestili kovinsko ogrodje z vretenom ali škripci, ki so olajšali delo. Sodobnejši vodnjaki so imeli ročne ali električne črpalke. Pravzaprav niti dva vodnjaka in niti dve šapi nista enaki. Kot je tudi voda iz njih vselej drugačna. Pogosto ne ustreza sodobnim kriterijem pitnosti, sicer pa je v Sloveniji zakonsko prepovedana uporaba domače vode za pitje povsod tam, kjer je do hiš napeljana vodovodno omrežje.

Vodovod, speljan do vsake stavbe in do slehernega porabnika, sodi med pokazatelje razvitosti. Zagotovitev pitne vode vsem je eden izmed ciljev, zapisanih v deklaraciji novega tisočletja, ki jo je leta 2000 sprejela Organizacija združenih narodov. Na Goriškem je le malo zaselkov, kjer so še vedno odvisni zgolj od deževnice, za pomanjkanje vode skoraj ne vemo. Pa tudi na zamere, ki smo jih gojili do vodnjakov, smo pozabili. Ena generacija jih je gradila, druga je nanje pozabila, tretja se zanje ponovno navdušuje. Nad nekaterimi bdi Zavod za zaščito naravne in kulturne dediščine, za ohranitev drugih se zavzemajo vaščani, ki se zavedajo pomena ohranjanja vodnjakov kot pomembnega dela tehnične kulture naših prednikov in s tem dela naše zgodovine. Pomen vodnjakov in kalov spoznavajo učenci osnovnih šol, turistična društva in zveze jih vključujejo med zanimivosti naših krajev.

Voda ponovno živi. Vabimo vas, da se podate na pot odkrivanja vodnjakov in kalov iz bogate zapuščine samooskrbe prebivalcev z vodo v petih obmejnih goriških občinah. Vsak zase in vsi skupaj govorijo o iznajdljivosti in marljivosti ljudi, ki so znali z naravo živeti v večjem sožitju, kot mogoče znamo mi.

Nova Gorica

Podlaka

Urejen kal z dvema pripadajočima vodnima zbiralnikoma je le eden od številnih, ki so na kraškem svetu Banjske planote omogočali razvoj živinoreje. Vas Podlaka ostaja konec leta 2014 edini večji zaselek na Goriškem, kjer so domačini še vedno odvisni od zbiranja kapnice. Udomačen izraz za šapo je na planoti grlo, ponekod tudi firtoh (predpasnik). In mimogrede: za vodnjake s kapnico ni potrebno pridobiti vodnega dovoljenja, isto pa velja seveda tudi za kale.

4

Grgarske Ravne

Fontana v zgornjem delu vasi, imenovanem Grad, je eden najbolj mogočnih ohranjenih nevojaških objektov, ki so jih med 1. svetovno vojno zgradili avstro-ogrski vojaki vzdolž soške fronte. Obdobja zatišja med ofenzivami so izkoristili za gradnjo pravega spomenika, posvečenega vodi. So tako hoteli pozabiti na žejo v strelskih jarkih na prvi bojni črti? Vodnjak je vodo dobival iz zajetja neposredno nad njim, kjer sta bili tudi dve večji koriti, in ki si ga je prav tako vredno ogledati. Skupaj z bližnjo kapelico je celoten kompleks služil tudi za verske obrede. Po napisu PRINZESSIN MARIE ANNA V. PARMA BRUNNEN sodeč so vojaki fontano posvetili nadvojvodini, za katero so starši v mladih letih upali, da se bo omožila s prestolonaslednikom Francem Ferdinandom, katerega uboj je bil povod za Veliko vojno. Voda je pitna.

5

Preserje (vodnjak-kal)

Zidani zbiralnik vode zbuja pozornost zaradi umeščenosti v obokano odprtino v opornem zidu okoli hiš v najvišjem delu naselja. Na sklepnem kamnu je vklesano leto izgradnje: 1867. Kapnica in deževnica, ki je pritekala po cesti z dvorišča, je polnila kamniti kal, ki je služil prebivalcem Krševanske vasi. Arhitektonsko preoblikovan ohranja spomin na stare čase in daje priložnost za klepet v senci pod latnikom. Zraven zbiralnika je v steni pipa s pitno vodo nad kamnitim koritom.

6

Preserje (Vidmarska štirna)

Vodnjak napaja podzemni izvir, ki nikoli ne presahne. Vsi elementi obnovljenega vodnjaka so oblikovani sledeč sodobni predstavi o lepoti. Čistost njegovih linij dopolnjujeta lesen hlod, namenjen počitku mimoidočih, in prodnata okolica, medtem ko ga stebri latnika nad ročno vodno črpalko in suhi zid, ki ga obdaja, umeščajo v naravo, kateri pripada. Krajani upajo, da bodo prejeli potrdilo o pitnosti vode.

7

Šempas

Fontana na robu vasi je lep primer podeželske iznajdljivosti in želje preprostega človeka, da združi koristno in lepo. Iz višjega zaledja pripeljana izvirska voda je prihajala v prvo korito s curkom, zdaj s pipo, se od tu pretakala v napajalno korito, nižje je stalno korito za pranje. Kip na fontani so domačini krstili za Brido, čeprav je baje trubadur, toda to sploh ni važno. Pravzaprav je: voda iz Bride ni samo potešila žeje, ampak ponesla vaščane na krilih domišljije v daljni in širni svet... Voda je pitna.

8

Šempeter- Vrt^ojba

Šempeter

Kamniti vodnjak z zidanim in ometanim obodom in cementnim ustnim obročem je sicer pod ključem, toda obenem s kamnitim zidom, ki ga obdaja, in mogočnim zvonikom cerkve v ozadju, bo zagotovo postal eden izmed priljubljenih šempetrskih mestnih motivov. Preprosto šapo kras trikrako ogrodje s prav tolikimi škripci, ki je sorazmerno neobičajno v naših krajih. Vodnjak se napaja s podtalnico. Mimogrede: za uporabo podtalnice v zasebne namene je potrebno v Sloveniji pridobiti vodno dovoljenje, ki ga izdajo Agencija RS za okolje.

10

Vrtojba (Ulica 9. septembra)

Dno preprostega vodnjaka s sodobno zasnovano šapo je kar 22 metrov globoko, toda njegovi graditelji očitno niso imeli srečne roke pri izbiri kraja kopanja, saj je večkrat suh kot poln. Krajanom je zato služil bolj za odlaganje vsega nekoristnega kot za oskrbo z vodo. Mogoče so prav zato kamne prvotne šape zmetali v vodnjak: danes jih lahko vidimo nekaj sto metrov južneje, ko ponovno zloženi v obod in z lokacijo blizu pokopališča opozarjajo, da je samo minljivost – večna.

11

Vrtojba (Krožna cesta)

Število vodnjakov v Vrtojbi da slutiti, da so krajani vodo uporabljali še za kaj drugega kot za pitje in umivanje. Vas, ki je slovela po pridelavi zgodnje zelenjave in drugih poljščin, je ogromno vode potrebovala prav za zalivanje. Kmetje so s pridelki oskrbovali tržnice celotne Avstro-ogrske, v mesto pa so jih vozili na preprostih porivnih vozičkih, burelah. Voda iz vodnjaka velja za pitno, žal pa je tudi ta pod ključem.

12

Vrtojba (Zapučke)

Napisi na vodnjaku nam pripovedujejo zgodbo stalno prisotni želji krajanov, da ta vodnjak, postavljen kar sredi ceste, ohranijo pri življenju. Ločno ogrodje nosi dva škripca, ki pa že dolgo nista bila uporabljena za dvigovanje vode, ki ne velja za ravno najboljšo v vasi z (nekoč) 67 vodnjaki. Velikost kamnov, ki sestavljajo obod, pa kljub temu daje temu vodnjaku posebno vrednost.

13

Vrtojba (Cesta na Čuklje)

Dva loka sestavljata štirikrako ogrodje, ki pa nosi le dva škripca za dvigovanje vode: prav nenavadno, kako si niti dve ogrodji nista enaki! Šapa je povsem nova, sestavljajo jo veliki kosi klesanega marmorja. V zbiralniku naj bi se združevali podtalnica in kapnica, zato tu vode nikoli ne zmanjka, vendar je pod ključem.

14

Miren Kostanjevica

Bilje

Štirje škripci nad šapo so zgovoren dokaz, da so ta vodnjak uporabljale številne družine iz okoliških hiš V klancu. Vkopan je globoko v zemljo, kjer njegov zbiralnik napaja voda iz podtalnice. Vanj lahko pokukamo, če dvignemo kovinski pokrov nad odprtino. Njegova umestitev sredi ceste zgovorno kaže na pomen, ki so ga imeli vodnjaki kot kraji stičišča vaščanov.

16

Orehovlje

Izredno globok vodnjak, skopan v prodnata tla, kjer ga napaja voda iz podtalnice. Reliefno klesani obodni kamni dajejo vodnjaku nenavaden izgled. Tako na tem, kot vseh drugih vodnjakih, zbuja pozornost okrasno okovje, ki drži škipce za dvigovanje vode. Pogled v njegovo drobovje izdaja, da so za podzemni del vlili iz betona.

17

Lokvica

V velikem kalu na robu vasi ni nikoli zmanjkalo vode, prav tako ne v dveh bližnjih zbiralnikih, ki ju polnijo podzemni studenci. Čeprav so vse tri vodne površine blizu ena drugi in čeprav je svet kraški, se samo voda iz enega zbiralnika pretaka v kal, druga pa ubira svoja pota. Za naše kraje je svojevrstna posebnost uporaba oblike stopničastega vodnjaka, ki jo ima eden od zbiralnikov.

Nova vas

Vodni zbiralnik na robu vasi je bil zgrajen z namenom, da služi kot kal. Ima tri zidane stene, s četrte strani pa se počasi spušča, tako da so lahko živali same dosegle vodo. Obnovljen ponovno služi namenu, saj se v njem radi odžejajo konji s sosednjega posestva. Deževnica priteka vanj z okoliških površin, pred izlivom v zbiralnik pa mora voda preko lovilcev peska in nečistoče. Za naravno čiščenje kala skrbijo otoki trsja, med katerimi se razraščajo listi lokvanjev, ki preprečujejo prehitro izsuševanje vode.

19

Korita na Krasu

Deževnica, ki pritekala po cesti, gre v jašek s peskolovom, od tu pa v večji vodni zbiralnik, namenjen predvsem napajanju živine. Z razliko od kalov voda ni neposredno dostopna, ampak jo je potrebno z ročno črpalko natočiti v bližnje korito. Voda ni pitna.

20

Temnica

To je pravi vodnjak z lepim razgledom, saj pogled seže vse do morja. Čeprav je vrh vzpetine, na kateri je vaška cerkev, so strešne površine okoliških stavb dovolj velike, da ga kapnica hitro napolni. Za dvigovanje vode so uporabljali vreteno, danes pa lahko zaenkrat le preverjamo skozi rešetke, kakšen je vodostaj. Sicer krasen kraški trg zdaj nekoliko sameva, toda mogoče bo prav obnovljen vodnjak prinesel novo življenje...

21

Sela na Krasu

Čiste linije, bolj ravne kot okrogle, kažejo na sodobno zasnovo vodnega zbiralnika, v katerega se zbira kapnica iz okoliških hiš. Zbiralnik pokriva plošča s kamnitim tlakom, ob robu je nad majhnim koritom ročna črpalka. Voda, ki priteče, se po ceveh pretaka v zunanje korito, namenjeno napajanju živine. Voda ni pitna.

22

Sovodnje ob Soči

Gabrje

Trg sameva v vročem poletnem popoldnevu. Domačini so zaprli polkna in se poskrili po hišah, s stare glicinije se oglašajo škržati. Po vodo iz vodnjaka že dolgo ni nihče prišel, pa tako dobra je bila! Devetnajst metrov globoko so kopali, da so prišli do podtalnice. V sušnih dneh, ko je bilo vode manj, žeja pa večja, so se domačini zanašali na še globlji vodnjak za bližnjo stavbo, ki je nekoč gostila postajo poštnih kočije. V vasi je bil še tretji vir vode, kamor so predvsem vodili napojiti živino in prati perilo.

Rupa

Sedim in razmišljam: je trg nastal okrog vodnjaka ali so sredi trga kopali tako globoko, da so prišli do podtalnice? Mogočen vodnjak je vaščanom služil za stalno oskrbo s pitno vodo, živino so gnali kar k Vipavi, ki prav tu, malo pred izlivom v Sočo, oblikuje izrazite meandre. Kot da bi rada čimveč časa sama tekla pri morju...

25

Sovodnje

Obnovljen vodnjak ob šolskem poslopju bo zagotovo deležen predvsem pozornosti otrok, ki bodo skozi igro ugotavljali, da voda ni bila vedno potrošna dobrina na dosegu roke, ki priteka kar iz pipe na steni ali v kopalni kadi.

26

Vrh

Velik kal v bližini zaselka Devetaki je danes na stičišču planinskih in spominskih poti, ki vodijo po goriškem Krasu. V neposredni bližini je dom jamarskega društva Kraški krti, ki po dogovoru povedejo obiskovalce v največjo in najlepšo podzemno jamo v okolici, Kraljico Krasa. Okolica kala je prava oaza sredi kamnitega kraškega sveta. Pastircev ne boste srečali, tudi govedo v bližini kala že dolgo ne moka več, zato pa voda privablja plašne srnice in trope divjih svinj, ki gospodarijo v goščavi.

27

Doberdob

Jamlje

Nad podzemnim vodnim zajetjem v Baredu zgrajena hišica ima ročno črpalko, s katero vodo dvignemo do notranjega korita, od koder se izteka v zunanje korito. Vodnjak je vse do prihoda vodovoda služil celi vasi za oskrbo z vodo za pranje perila in napajanje živine, medtem ko so za pitno vodo uporabljali kapnico, ki so jo zbirali pri vsaki hiši. Vodni vir je bil strateškega pomena tudi za vojake avstro-ogrske armade na tem kraškem odseku soške fronte, italijanska vojska pa je tudi zaradi vodovoda vas stalno obstreljevala.

29

Míkoli

Stoletja so ljudje krčili gozd in na posekah pasli živino ali kosili travinje. V Doberdobu so les, predvsem stoletne hraste, dobe, sekali tudi za prodajo. Najdebelejši še danes držijo nad vodo beneške palače. Kar niso posekali marljivi kmetje, so med prvo svetovno vojno uničile granate. Svet se danes počasi zarašča. Strelske jarke prerašča grmovje, nad katerim se dviga vse več košatih krošenj. Obnovljeni kali nam obujajo spomin na iznajdljivost domačinov, da so v svetu, kjer vsaka kaplja dežja hitro ponikne, uspeli zadržati dovolj vode za govedo, ki se je paslo na kamniti gmajni.

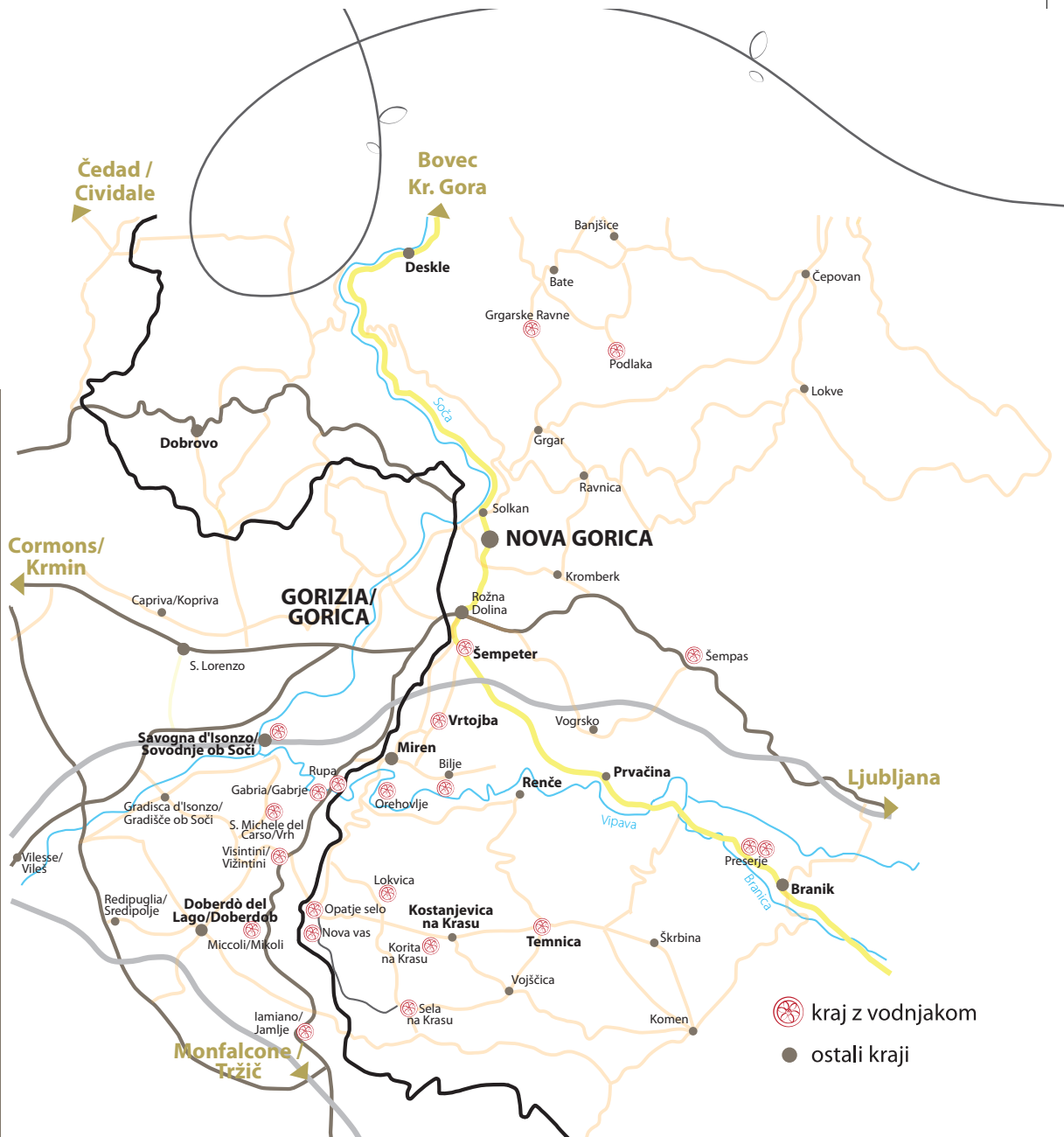

Vižintini

Naj vas ne čudi, če boste ob koritu za napajanje konj videli trakove z barvami madžarske trobojnice, ob bližnjem vodnjaku pa slišali ostareli par kramljati po ogrsko. Korito so med 1. svetovno vojno zgradili madžarski vojaki. V moriji, ki ji ni bilo videti ne smisla ne konca, so si dali uteho z gradnjo fontane. Na pol poti med vodnjakom, ki se napaja s podzemnim vodnim virom, in fontano za konje je madžarska kapelica, posvečena spominu na deset tisoč fantov s panonskih ravnic, padlih na kamnitih kraških tleh. Začetek zidave cerkvice sodi v mesece po zadnji soški ofenzivi, dokončana in blagoslovljena pa je bila šele leta 2009, saj so se vojaki leta 1918 umaknili preden so kapelico povsem dokončali.

31

Izdajatelj / Editore

Občina Miren – Kostanjevica

Urednica / Comitato editoriale

Dejana Baša

Prevod / Servizio di traduzione

Forum center d.o.o.

Vir fotografij / Attribuzione delle foto

Marjan Močivnik, BridA

Avtor besedila / Testi scritti da

Toni Gomišček

Oblikovanje / Grafica e antepriam di stampa

Markacija d.o.o.

Tisk / Stampato da

Markacija d.o.o.

Naklada / Tiratura

8000

Pričujoča publikacija je na voljo v elektronski obliki na spletni strani www.livingfountains.eu

»Publikacija sofinancirana v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.
Pubblicazione finanziata nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.«

»Vsebinska publikacije ne odraža nujno uradnega stališča Evropske unije. Za vsebino publikacije je odgovorna izključno Občina Miren-Kostanjevica.
Il contenuto della presente pubblicazione non rispecchia necessariamente le posizioni ufficiali dell'Unione europea. La responsabilità del contenuto della presente pubblicazione appartiene all'autore il Comune di Miren – Kostanjevica.«

Turistični informacijski center Nova Gorica

Delpinova ulica 18 b, 5000 Nova Gorica

tel.: +386 5 330 46 00

fax: +386 5 330 46 06

email: tzticng@siol.net

www.novagorica-turizem.com

Turistično informacijski center Šempeter Vrtojba

Trg Ivana Roba 4, 5290 Šempeter pri Gorici

tel.: +386 5 393 61 17, +386 5 393 61 16

www.gea-sp.si

Javni zavod za kulturo, šport, turizem in mladino

Šempeter - Vrtojba, KSTM Šempeter Vrtojba

Ul. 9. septembra 137, Vrtojba, 5290 Šempeter pri Gorici

tel.: +386 5 393 80 09

email: info@kstm-sempeter-vrtojba.si

www.kstm-sempeter-vrtojba.si

Turistično informacijski center Miren

Miren 5 c, 5291 Miren

tel.: +386 51 202 060

email: tic.miren@siol.net

www.miren-kostanjevica.si

Turistično informacijski center Temnica

Temnica 10, 5296 Kostanjevica na Krasu

tel: +386 5 308 00 40

gsm: +386 31 310 800

email: info.temnica@siol.net

www.storija.info

www.potimirunakrasu.info

www.miren-kostanjevica.si

Comune di Savogna d'Isonzo -

Občina Sovodnje ob Soči

Via I maggio 140 - Prvomajska 140

34070 Savogna d'Isonzo - Sovodnje ob Soči (GO)

Centro Visite / Sprejemni center Gradina

Doberdò del Lago / Doberdob (GO) – via Vallone 32

tel./fax.: +39 0481 784111

www.riservanaturalegradina.com

Partnerji projekta / Partners

Občina Miren - Kostanjevica

Mestna občina Nova Gorica

Občina Šempeter - Vrtojba

Comune di Doberdò del Lago – Občina Doberdob

Comune di Savogna d'Isonzo - Občina Sovodnje ob Soči

Turistična Zveza TIC Nova Gorica

Osnovna šola Ivana Roba Šempeter Pri Gorici

Osnovna Šola Branik

Istituto comprensivo con lingua d'insegnamento Slovena di Doberdò Del Lago - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Doberdobu

Osnovna šola Miren

»Projekt LivingFountains sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev«

»Progetto LivingFountains finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia – Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali«

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Ministero dell'Economia
e delle Finanze